

KURYER LITEWSKI

w Wilnie w Piątek dnia 26 Lutego v.s. 1826 roku.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Naywyższy reskrypt J. C. M. do Towarzystwa zachęcenia Artystów.

Przychylając się do najpoddanniejszey prośby, w imieniu Towarzystwa zachęcenia Artystów, do Mnie podanej, i zwracając uwagę Moję na pożytek celu tego Towarzystwa, z zadowoleniem oświadczam gotowość Moję do opiekowania się niem i przez to pomagając odległym jego postępom, przyczyniać się do rozszerzenia sztuk pięknych w Rosyi.

Nie wątpię, że przychylność Moja ku Towarzystwu zachęcenia Artystów, podwoi gorliwość członków jego o dobro powszechne, rozkazałem, ażeby z Gabinetu, prócz wypłacanych na mocy Ukazu z dnia 9 kwietnia 1822 roku pięciu tysięcy rubli, wypłacano Towarzystwu do jego rozrządzenia jeszcze po pięć tysięcy rubli co rok.

NIKOŁAJ.

S. Petersburg d. 6
lutego 1826 roku.

Po złożeniu NAYJAŚNIEJSZEY FAMILII CESARSKIEY przez Pana Ministra Oświecenia Narodowego, niedawno wydanych Poezyi włościanina Ruskiego, *Fedora Slepuszkina*, CESARZ JEGOMOŚĆ NAYTASKAWIEY udarować go raczył bogatym axamitnym kaftanem. Nadto *Slepuszkina* miał szczęście otrzymać od NAYJAŚNIEJSZEY CESARZOWEY JEYMOŚCI ALEXANDRY FEDOROWNY zegarek złoty, od NAYJAŚNIEJSZEY CESARZOWEY JEYMOŚCI MARTY FEDOROWNY takż zegarek złoty, a od CESARSKIEY Akademii Rossyyskiej medal złoty średni, który przestany został włościaninowi *Slepuszkiniowi* przy liście własnoręcznym P. Prezydenta CESARSKIEY Akademii Rossyyskiej, Ministra Narodowego Oświecenia. List ten i odpowiedź *Slepuszkina* umieszczamy:

1.

Szacowny włościaninie Fedorze Nikiforowiczu! Rossyyska CESARSKA Akademia, na posiedzeniu swém d. 23 stycznia terazniejszego 1826, słuchała dzieła twojego, wierszem, pod tytułem: *Odpoczynki Wieyskiego mieszkańca* (Досуги сельского жителя). Akademia z zadowoleniem i nie bez zdziwienia nad przyrodzonymi talentami twojemi, znalazła je bardzo dobrymi; tak dla wyborności gustu i obyczajności, jako też dla prostoty, lecz ze ślachtetnością stylu i czystością języka, wieyskim opisom właściwego; a przy tem widząc, że ty przy należytem staraniu o familię swoję, nie zarzucając nigdy zatrudnień, stanowi twe mu właściwych, nauczyłeś się, takż sam przez się, sztuki malarskiej i przez dobre postępowanie swoje od wielu zasłużyłeś na pochwałę; postanowiła, za chwalebne życie i zatrudnienia twoje nagrodę, medal złoty średni, z napisem: *za uczynioną przysługę językowi rossyyskiemu*.

Przesyłając ją tobie w imieniu Akademii, życząc, ażebyś, doszedłszy głębokiey starości, przez zasługi i pracowitość swą, ku chwale oczyszczonych nauk i sztuk, większe jeszcze na siebie zwrócił względy:

(podpisano): Minister Narodowego Oświecenia i Prezydent Rossyyskiej CESARSKIEY Akademii.

d. 3 lutego 1826.

Alexander Szyszczow.

2.

Do CESARSKIEY ROSSYYSKIEY Akademii.

Od włościanina Fedora
Slepuszkina.

Naysiedeczniesze Podziękowanie.

Znamienitością twoją, Prześwietne zgromadzenie nayoświecieńszych mężów, uczczona prostota moja, dobroczynnością Twoją opatrzone moje ubóstwo, oświeceniem Twém nie pogardzone drobne moje światelko, i praca moja nagrodzona w sposób, przykładu niemający, złotym medalem.

Czémże okażę, w czém złożę tobie wdzięczność moję. Jaką pracą mogę zasłużyć na to, com już otrzymał? Czyli życiem mojem zdołam zastarać się, abym stał się godnym takich względów? Ale każdy, z obowiązkow religii i sumnienia, powinien starać się żyć bezpiecznie, i tak nie ci złożyć nie mogę, prócz modlitwy mojej za dobre powodzenie wszystkich Twoich Spółczłonków, prócz życzenia dla nich naywiększego, jak tylko można, dobra, od Dawcy dobra.

Znaydując opiekę swoję w wysokiem świetle ich i dobrotliwém sercu, w uczuciach naygłębszego uszanowania i wdzięczności zostanę do grobowey deski:

Wysoce Oświeconego Zgromadzenia.

Nayniższy sługa

F. Slepuszkina.

d. 6 lutego 1826.

Włościanin obywatelki Nowosilcowey, z domu Hrabini Orłowey.

Odessa d. 5 lutego.

Mieszkańcy tuteysi wyznania katolickiego, w ostatnią środę, d. 30 stycznia, odprawili nabożeństwo żałobne, po NAYJAŚNIEJSZYM ś. p. CESARZU ALEXANDRZE. Kościół parafialny cały był kirem czarnym okryty i herbami rossyyskimi ozdobiony. Naprzeciw Wielkiego Ołtarza wznosił się katalaf, przybrany w sposób, odpowiadający obchodowi. Mszę rekwalną *Mozarta*, wykonywała orkiestra i artyści włoscy, z dokładnością naywiększą. Pobożna cichość panowała w świątyni, ledwo objąć mogący liczbę osób, zgromadzonych na ten akt religijny, na który ich uczucia serc własnych wzywały. Do urzędów i urzędników, przyłączyło się duchowieństwo kościoła ruskiego i protestantckiego. A tak dzień ten żałoby wystawiał tklivy przykład zjednoczenia wszystkich wyznań chrześcijańskich. Równyż smutek zdawał się wszystkich jedną zajmować myślą. — A w świątyni, zgodne wznosiły się modły do niebios, o pokoy dla duszy NAYJAŚNIEJSZEGO MONARCHEY, który przez dwadzieścia pięć lat pomyślności i chwały, ustawicznie prosił dla ludu swojego o błogosławieństwo Naywyższego.

— Okręty angielskie, *Navy-Hoppe* i *Edward Colson*, które d. 18 grudnia 1825 z portu naszego do *Bristol* wypłynęły, zupełnie zgruchotane zostały, ludzi i ładunek straciły, w burzy gwałtowney, która je napadła nie daleko *Konstantynopola* w zatoce *Bugas*.

KRÓLESTWO POLSKIE.

Warszawa dnia 3 marca.

(z Gazety Warszawskiej).

Senat Królestwa Polskiego, przejęty boleścią po nieodżałowanej stracie wiekopomney pamięci NAYJAŚNIEJSZEGO CESARZA i KRÓLA, ALEXANDRA IGO, miał zaszczyt złożyć ustóp Tronu Jego NASTĘPCY NAYJAŚNIEJSZEGO CESARZA i KRÓLA MIKOŁAJA IGO Adres następujący:

Sire!

Une perte immense a frappé l'humanité et le cri d'une douleur commune a retenti depuis la ville Impériale de Pierre le Grand jusqu'aux limites les plus reculées de la civilisation. Ils n'appartiennent plus à une Nation seulement, les Princes dont la puissance est en harmonie avec leurs lumières et leurs vertus! Leur vie est devenue une propriété, leur mort une calamité universelle. Leur souvenir et leurs exemples sont l'héritage de toutes les générations.

Telles sont, Sire, les touchantes doctrines, enseignées aujourd'hui par les regrets spontanés de l'Europe; et que le Sénat de Votre Royaume de Pologne vient constater et reproduire au pied de Votre Trône: elles offriront un adoucissement à Vos propres peines comme elles raniment l'espérance des peuples divers soumis à Votre vaste domination.

Et que pourrions nous ajouter pour rendre assez vivement toute l'amertume de notre affliction, tout l'abandon de notre confiance, nous qui par une longue inclemence du destin, rayés naguères du Tableau des Nations, n'avons obtenu un retour à l'existence, que par la volonté persévérante et par la grande Ame de notre Restaurateur; nous qui ne pouvons trouver un présage de durée que dans les hautes pensées qu'Il Vous a léguées, que Vous avez déjà si dignement recueillies et si noblement proclamées.

Oui, Sire, ces premières et mémorables paroles qui nous ont annoncé la continuation du Règne de Votre Auguste Prédecesseur garantissent aussi l'achèvement de Son ouvrage. Elles ont pénétré dans tous les cœurs polonais; elles les ont préservés des atteintes du désespoir pour n'y faire trouver de place qu'à la reconnaissance et à l'amour.

Déjà, ces sentimens confondus avec nos devoirs ont éclaté à côté du serment d'une fidélité inaltérable que tous nos concitoyens se sont empressés de prêter à Votre Majesté Impériale et Royale. Mais le Sénat de Votre Royaume, leur organe permanent, vient d'exprimer le vœu, de voir perpétuer ces mêmes sentimens dans un monument public, consacré à la mémoire chérie du Souverain, que nous pleurons. Sans doute nous ne prétendons point que nos faibles efforts puissent s'élever à une magnificence digne du but auguste que nous nous proposons. Mais le dénier de la veuve porte aussi son empreinte aux siècles à venir, et l'Etre Suprême admet dans ses Temples à côté des somptueux hommages d'autres offrandes plus humbles de la gratitude et de la vénération des peuples.

C'est pourquoi nous supplions Votre Majesté Impériale et Royale de permettre qu'il soit proposé à la Diète prochaine qui s'empressera de le voter un projet de loi portant création d'un fonds suffisant pour ériger à la mémoire de feu Notre Roi et Bienfaiteur, un monument de la reconnaissance Nationale dont Votre Majesté daignerait Elle même choisir et prescrire le genre et le mode.

Varsovie le 17 janvier 1826.

Le Président du Sénat
St. Comte Zamoycki.
Le Secrétaire du Sénat
J. U. Niemcewicz.

NAYJAŚNIEJSZY PANIE!

Strata niezmierna ród ludzki dotknęła, i odgłos wspólny boleści rozległ się od Carskiego Piotra Wielkiego Grodu, aż do najodleglejszych cywilizacji granic. Już nie do jednego tylko Narodu Ci Mocarze należą, których potęga działa w zgodności z ich światłem i cnotami! Życie ich stało się własnością, żgon żałobą powszechną. Ich pamięć i przykłady są puszczoną wszytkich pokoleń.

Te, NAYJAŚNIEJSZY PANIE, dzisiaj nam skwapliwemi żalami Europy objawione tkliwe nauki, Senat Królestwa Polskiego do stóp Tronu Twojego odnosi; podadzą one osłodzenie Twym własnym zasmęceniom, równie jak już ożywiają nadzieję rozmaitych ludów, szerokiemu panowaniu Twemu podległych.

I cożbyśmy tu przydać zdołali, dla oddania w wierney żywości, całej goryczy naszego strapienia, całego wylania naszej ufności; My, którzy skutkiem długiej niełaskawości losu, wytrąceni niedawno z rzędu Narodów, winniśmy powrót pierwiastkowego bytu, stałej tylko Woli i Wielkiej duszy naszego WSKRZESICIELA, którzy godko trwałości znaleźć tylko możemy w wysokich pomysłach, jakie Tobie przekazał, jakie już odziedziczyłeś, tak zaszczytnie, i tak szlachetnie objawiłeś.

Tak jest, NAYJAŚNIEJSZY PANIE, te pierwsze i pamiętne wyrazy, które nam zwiastowały dalsze trwanie panowania wspianego Twego POPRZEDNIKA, zaręczają równie dokończenie dzieła Jego. Zajęły one wszystkie serca polskie, ochroniły je od ciosów rozpacz, nie zostawiając w nich miejsca jak tylko dla miłości i zawdzięczenia.

Już te uczucia, zamienione w obowiązki, wpisane są obok przysięgi nienaruszonej wierności, jaką WASZEJ CESARSKO-KRÓLEWSKIEJ MOŚCI, wszyscy nasi ziomkowie wykonać pośpieszyli. Ale Senat Królestwa, tłumacz ich nieustanny, podał życzenie, ażeby wspomniane uczucia utrwalone zostały w pomniku święconym ukochanej pamięci Króla, którego żgon opłakujemy. Nie jesteśmy w zamniemaniu, iż słabe usiłowania nasze zdołałyby wznieść się do świętości, godnej znakomitego celu, jaki sobie zamierzamy. Lecz iszeląg wdowy niesie piętno swoje wiekom potomnym, i NAYWYŻSZA ISTNOŚĆ przyymuje w swych świątyniach, obok darów okazałych, skromniejsze czci i wdzięczności ludów ofiary.

Upraszamy zatem pokornie WASZĄ CESARSKO-KRÓLEWSKĄ MOŚĆ, PANA NASZEGO MIŁOŚCIWEGO, o pozwolenie wniesienia na przyszłym Seymie projektu do prawa (które, iż uchwalone zostanie nie wątpimy) stanowiącego fundusz dostateczny dla wystawienia pamiętce zesłego Króla i Dobroczyńcy NASZEGO pomnika, zaś wiadczącego wdzięczność Narodową, a którego WASZA KRÓLEWSKA MOŚĆ SAM raczysz obrać, oraz przepisać rodzaj i wykonanie.

W Warszawie dnia 17 stycznia 1826 r.

Prezes Senatu
St. Hr. Zamoycki.
Sekretarz Senatu:
J. U. Niemcewicz.

W odpowiedzi na powyższy Adres Senatowi, NAYJAŚNIEJSZY CESARZ i KRÓL raczył przesać Prezesowi Senatowi Królestwa Polskiego następujący

L I S T G A B I N E T O W Y.

Monsieur le Président du Sénat Comte Zamoycki! J'ai lu avec un vif intérêt l'adresse que Vous m'avez fait parvenir au nom du Sénat du Royaume de Pologne. L'hommage qu'il paye à la mémoire de Notre Auguste Bienfaiteur m'a profondément ému; J'y ai reconnu l'empreinte de cet inaltérable dévouement qui caractérise le corps que Vous présidez. Le passé m'est un gage précieux de l'avenir; et Je reçois avec plaisir et confiance l'expression des sentimens dont Vous êtes l'organe. Je Vous prie d'être aussi l'interprète de la sincère affection que je porte à la première magistrature de l'Etat.

J'ai applaudi du fond de Mon coeur au voeu que forme le Sénat de voir un monument tout national, consacrer la reconnaissance des Polonais pour l'Immortel Régénérateur de leur patrie et J'approuve avec empressement le mode d'exécution que Vous proposez. Confondus dans l'amour du Souverain chéri dont ils pleurent la perte, les fidèles sujets du Royaume de Pologne doivent aussi tous être admis à eterniser le souvenir de leurs régrêts et de leur vénération. J'ai en conséquence autorisé Mon Lieutenant à faire délibérer le Conseil sur le projet de loi qui devra être soumis à la prochaine Diète.

Recevez, Monsieur le Président du Senat Comte Zamoycki, l'assurance de Ma parfaite estime et de mon sincère attachement.

(signé) NICOLAS.

Pour Copie conforme

(signé) Comte Etienne Grabowski.

Mości Panie Prezesie Senatowi, Hrabio Zamoycki! Żywem przejęty zostałem uczuciem, czytając adres, który mi W Pan przesałeś w imieniu Senatowi Królestwa Polskiego. Hołd, w nim oddany pamięci Najjaśniejszego Naszego Dobroczyńcy, głęboko Mnie wzruszył. Poznałem w nim cechę niezmiennego poświęcenia się, znamionującego Zgromadzenie, któremu W Pan przewodniczysz. Przyszłość jest dla Mnie drogą przyszłości rękoiem. Przyjmuję z upodobaniem i ufnością wyrażenie uczuć, jakie Mi W Pan oświadczasz. Proszę W Pana, abyś równie był tłumaczem szczerej życzliwości Mojej dla pierwszej w kraju Magistratury.

Pochwalam w głębi serca Mego życzenie Senatowi, iżby pomnik zupełnie narodowy uwiecznił wdzięczność Polaków ku Nieśmiertelnemu ich Ojczyzny Wskrzesicielowi, i chętnie pozwalam na przedstawiony Mi środek uskutecznienia tego zamiaru. Połączeni przywiązaniem do ukochanego Monarchy, którego opiekują straż wierni poddani Królestwa Polskiego, powinni też wszyscy należeć do uwiecznienia pamiętki ich żalu i uwielbienia. Upoważniłem przeto Namiestnika Mego, iżby wezwał Radę do rozważenia projektu do Prawa, który na przyszłym Sejmie w tym celu ma być wniesionym.

Przyjm W Pan Mości Panie Prezesie Senatowi, Hrabio Zamoycki, zapewnienie zupełnego szacunku i szczerego przywiązania Mojego.

W Petersburgu d. 2 (14) lutego 1826.

(podpisano) MIKOŁAJ.

Oprócz powyższego Listu Gabinetowego, Najjaśniejszy CESARZ i KRÓL Jmć polecił nadto Ministrowi Sekretarzowi Stanu przesać następującą odezwę do Swego Namiestnika:

MOŚCI XIĄŻĘ!

Nie omieszkam przedstawić Najjaśniejszemu Panu Adres Senatowi, który mi JO. Wasza Xiążęcia Mość przesał raczyłeś przy odezwie Swęj z dnia 14 (20) stycznia. Jego Cesarzsko-Królewska Mość raczył dobrotliwie takowy przyjąć. Przejęty Najjaśniejszy Pan był uczuciami jakie w nim wyczuwał, a życzenie w nim wyrażone nie mogło nie być zaszczycone Naywyższem przyzwoleniem Jego Cesarzsko-Królewskiej Mości. Najjaśniejszy Pan raczył to Sam oświadczyć Senatowi w liście gabinetowym, pisany do Hrabiego Zamoyckiego, a który tu dołączam, z prośbą; iżbyś go JO. Wasza Xiążęcia Mość przesał gdzie przynależy. Przyczem Najjaśniejszy Pan poleca JO. Waszemu Xiążęcy Mości, ażeby wezwał Radę do rozważenia jaki rodzaj pomnika narodowego mógłby być wzniesionym i w jaki sposób wykonanie tego zamiaru przez Senat proponowane ma być uskutecznione, a następnie, ażebyś JO. Wasza Xiążęcia Mość przedstawił Najjaśniejszemu Panu owoc takowej narady.

Najjaśniejszy Cesarz i Król Jmć postanowił prócz tego udzielić Senatowi szczególną oznakę Swęj przychylności. Chciał Jego Cesarzsko-Królewska Mość, żeby w tej pierwszej kraju Magistraturze był złożony mundur Jenerała Polskiego, który wiekopomnej pamięci Najjaśniejszy ALEXANDER I zwykł był nosić, stawając wpośród Reprezentantów Królestwa, i żeby pod jej strażą została droga i nazawsze szanowna pamiątka, której widok tém żywiej przypominać będzie Nieśmiertelnemu Ojczyzny Naszemu Wskrzesicielowi.

Zechcesz zatem JO. Wasza Xiążęcia Mość złożyć Senatowi wspomniany mundur w celu, iżby był zachowywanym w Sali zwykłych jego posiedzeń, obok tej samej świątyni, gdzie głos Ojcowi Dobroczyńcy, którego nam niebo zabrało,

dawał się słyszeć w tak mądrych i tak dobrotliwych wyrazach.

Mam zaszczyt zostawać z naywyższem uszanowaniem

Mości Xiążę

JO. Waszemu Xiążęcy Mości

nayniższemu sługę

(podpisano) Stefan Hrabia Grabowski.

ANGLIA.

Londyn dnia 11 lutego.

(z Gazety Warszawskiej).

Pan Canning choruje od dni kilku, i dla tego nie może być na obradach Izby niższej.

Giełda tutejsza wystawia bardzo smutny widok. Plany kanclerza skarbowego (pisze gazeta Sun), są dalekie od tego, aby mogły się podobać. Trwoga na giełdzie pochodzi szczerze z wieści, iż bank więcej winien rządowi, aniżeli publicznie ogłosił. Taż gazeta zapewnia, iż brak gotowych pieniędzy powiększa się codziennie. Akcje rozmaitych towarzystw nie mają wcale pokupu, i cena papierów skarbowych południowo-amerykańskich nagle spada. Gazeta Times twierdzi, iż spekulacje na kopalnie amerykańskie, zgubią tych, którzy na nie kapitały swoje wyłożyli. Taż Gazeta przypomina, iż jeszcze przed rokiem napisała, że wiele pieniędzy zagrzebie się w tych kopalniach, a nie się kruszców nie wydobydzie. Handel w Londynie podupadł i wystawia okropną sprzeczność ze stanem, w jakim był przeszłego roku. Nie można przewidzieć końca tej krytyczności, i są tacy, którzy szczerze złożę nowym rzeczompospolitym amerykańskim, i po większej części przypisują im całe nieszczęście.

W Macalesfield zbankrutowało dwóch znacznych fabrykantów towarów jedwabnych, przez co kilkaset ludzi straciło zarobek. Prośba tamczynych fabrykantów do Parlamentu, o zakaz wprowadzania zagranicznych towarów jedwabnych, jest podpisana blisko od 10,000 osób. Rada miejska, pod przewodnictwem Lorda prezydenta tu-

teyszey stolicy, uchwaliła wozoray 500 funtów szterl. (20,000 zł. pol.) na wsparcie robotników fabrycznych w *Spitalfield*. Długie rozprawy o istnących prawach zbożowych na niczém się skończyły, albowiem P. *Favell* oświadczył, iż na następny zgromadzeniu poda wniosek względem petycji do obu Izb Parlamentu o przejrzenie wspomnianych praw.

Gazety północno-amerykańskie pod d. 7 stycznia donoszą o rozruchach w *Fernambuco* w Brazylii. Między półkiem brazylijskim, złożonym po większej części z Niemców, i krajowcami przyszło do bitwy, pokonano krajowców, i wiele ludzi zginęło.

Król angielski wydał rozkaz, aby cały pałac jego w *Windsor* wybity był materyami jedwabnemi z fabryki *Spitalfield*; spodziewać się należy, iż za tym przykładem pójdzie wiele znakomitszey szlachty.

— Dnia 14. —

Dnia 11 b. m. Minister *Canning* udał się do Króla Jmci, bawiącego w *Windsor*, i wieczorem wrócił do tuteyszey stolicy. Tegoż dnia odbyło się posiedzenie tajney rady; byli na nim: Hrabia *Harroby*, Lord Prezydent, Lordowie *Gifford*, *Colchester* i *Bezley*, oraz Panowie *John Nichol* i *Sturges Bourne*.

Rząd rzeczypospolitey guatymalskiej mianował Pana *Marcial Zebadua* Posłem swoim, a Pana *Barberena*, sekretarzem poselstwa przy dworze naszym.

(z gazety Pruskiej Stanu).

Zawozora były pokoje u Króla Jmci w *Pall-mall*, a Królewsko bawarski poseł złożył swe listy wierzytelne. N. Pan miał radę gabinetową i t. d., a po południu powrócił do *Windsor*.

We środę wieczorem P. *Haviland* wyjechał z depeszami od P. *Canninga* do P. *Lamb* w *Madrycie*.

Wczora poseł Stanow Zjednoczonych miał interesa z Panem *Canning* w ministerium stosunków zewnętrznych.

Gazeta nadworna donosi, że Cesarz Jmć austriacki powtórzył list odwołujący Xięcia *Esterhazyego*.

Skupianie się ludu w *Norwich* trwa jeszcze ciągle.

Gazety newjorskie do d. 25 s. m. donoszą o poruszeniach buntowniczych w brazylijskiej prowincyi *Rio-Grande*.

Między brazylijskimi negocyantami utrzymują za rzecz pewną, że P. *Stuart* na powrót jest powołany, i dla tego upadła wszelka nadzieja pośrednictwa między Brazylią i krajami *Plata*. Dnia 30 Karol *Stuart* był jeszcze w *Fernambuco*.

D. 11 Admirał *Gage* wypłynął na okręcie liniowym *Warspite* z *Portsmouth* do Wschodnich Indyj, dla objęcia na tamtejszych wodach naczelnego dowództwa nad siłą morską angielską.

Tegoż dnia margrabia *Hasting* wypłynął z familią do *Malty*.

Utrzymanie i żołd 21 000 maytków i 9000 żołnierzy morskich departament marynarki podał w tym roku na 1,638,000 funtów szterlingów; wszystkie inne wydatki z gażą oficerów na 3,738,004 f. s. 6 szylingów i 10 p.

Z *Alexandryi* otrzymaliśmy wiadomości, do d. 28 grudnia dochodzące, basza uwolnił od obowiązków pierwszego swojego ministra, który wielkie miał zaufanie u Dywanu w *Stambule*.

W *Port-au-Prince* rząd ma ustanowić bank narodowy.

Zmarły Hrabia *Crawford* i *Lindsay* testamentem rozrządził, ażeby wszyscy jego niewolnicy na *Antigua* do r. 1833 nauczeni byli czytać, pisać, nauki chrześcijańskiej i rzemiosł pożytecznych, a potem wolnością obdarzeni, i żeby z jego majątku rozdano pomiędzy nimi 100,000 f. s.

Wielki dom handlowy B. A. *Goldsmidt* i *Comp.* wstrzymał wypłaty.

FRANCYA.

Paryż d. 11 lutego.

(z Korrespondenta Hamburgskiego)

Wczora wieczorem o godzinie 8, Deputacya wielka Izby deputowanych podała Królowi adres następujący: „Najjaśniejszy Panie! Powtórnie powołani do podnoża tronu W. K. Mości, przynoszą wierni Twój poddani, deputowani departamentów, pełen uszanowania hołd swojej wdzięczności i miłości. W. K. Mość w swej dobroczynnej pieczołowitości winszujesz szczęścią, że nie skłóciłeś ich spokojności. Najjaśniejszy Panie, chętnieby ją przynieśli w ofierze swym obowiązkom, i zadowolenie, które W. K. Mość okazujesz z widzenia się znowu wpośród nas, byłoby naszą nagrodą.

Zawożesna śmierć zakończyła zawód jednego z najwspaniałomyślniejszych Sprzymierzeńców W. K. M. Dzieliłmy sprawiedliwy Twój żal N. Panie. Zapewnienie, które Jego następca i inne Mocarstwa dają W. K. M., o trwałości swych przyjacielskich uczuć, jest rękojmią utrzymania pokoju, który stanowi szczęście i chwałę prawdziwą Królów, którzy go ustalili.

Spodziewamy się za W. K. Mością, że zawarta umowa między Tobą, N. Panie, a N. Królem Angielskim, przez swe szczęśliwe wypadki, przyczyni się do wzrostu naszego handlu morskiego, tego bogatego źródła pomyślności, dla naszego rolnictwa i przemysłu.

Postanowieniem ustalenia losu wyspy *St. Domingo*, tej od 30 lat dla Francyi straconey posiadłości, chociaż W. K. M. osłodził nieszczęścia dawnych właścicieli plantacyi i uratował szczątki nienagrodzonego rozbicia się okrętu. Z uszanowaniem, pełnem ufności, N. Panie, oczekamy wiadomości W. K. M. i z radością slyszymy, że nowy ten stan rzeczy nie przyniesie uszczerbku bezpieczeństwu osad, które nam pozostały.

Wzrost dochodu z podatków, ten owoc postępu przemysłu i handlu, dozwala W. K. M. uczynić godniejszemu położeniu sług ołtarza w sprawowaniu świętych ich obowiązków, pożytecznie powiększyć uposażenia wielu gałęzi służby publicznej i zezwolić podatkującym na nowe zmniejszenie podatków 19stu milionami. N. Panie, winszujemy sobie szczęścia z tego wzrostu wewnętrznej pomyślności, do której W. K. M. środki podajesz, dla zaspokojenia życzeń Swych ludów i najmocniejszey potrzeby serca W. K. M.

Dla zapobieżenia, ażeby zaręczenia, zapewnione dla nas przez konstytucyą, nie były osłabione, uznaleś W. K. M. za rzecz potrzebną, położyć granice stopniowemu dzieleniu własności gruntowej i przywrócić równowagę między prawodawstwem cywilnem a prawami politycznemi, bez naruszenia wolności, rozrządzania swym majątkiem.

Z największą rozważą, N. Panie, będziemy rozbiłali ten projekt, który, przez związek, w jakim on zostaje z porządkiem prawa dziedziczenia, zachowania oycowskiego majątku familiom i zasadami rządu monarchicznego, dotyka najważniejsze przedmioty stanu społeczności. Nie zapomni tego Izba, iż jeżeli dobro ogólne pierwszą jest zasadą jej obrad, wyszukując jego, użyje ona tyle ostrożności, co i sprawiedliwości.

N. Panie, z gorliwością dopomagając będziemy W. K. M. do skutecznienia Twoich zamiarów. dla szczęścia Twych ludów i ustalenia naszych instytucy. Obawy, jakie jeszcze niektóre umysły wzbudzają, nie czynią nas niespokojnymi. W. K. M. czuwasz Sam nad wszystkimi sprawami, potrafisz Sam bronić publiczne swobody nawet od własnych ich zbroczeń i zastąpić je wszystkimi do zachwalej rozwiolności, która, bez względu na rzeczy najsświętsze i osoby uświęcone, codzień rozszerza nazygubniejsze swe jady i usiłuje zniszczyć w swém źródle nasze przywiązanie i wiarę. Utrzymanie bezpieczeństwa, którym się cieszymy, Francya poleca swojemu Królowi. Czegożby się miała lękać, N. Panie, pod opieką Tro-

DODATEK